

Kampin kappelin tulevaisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto 09.01.2025 § 21
351/00.01.01/2023

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) jatkaa Kampin kappelin toimintaa ainakin 31.8.2025 asti.

2) todeta, että valmistelua Kampin kappelin toimintakonseptista vielä jatketaan kuluvan kevään aikana pitämällä erillinen sisäinen neuvonpito, jonka tarkoituksena on löytää yhteinen näky kappelin tulevaisuudesta.

Käsittely

Yhteisen seurakuntatyön johtaja Forsén selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 30 puheenvuoroa.

Käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko klo 19:32–19:42.

Jäsen Raija Olkkola esitti jäsen Sari Mäkimattilan kannattamana, että:

”Yhteinen kirkkoneuvosto päättää käynnistää valmistelut Kampin kappelista luopumisesta.”

Jäsen Ami Lainela esitti jäsen Elina Raike-Ojasen ja usean muun kannattamana, että:

”Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että selvitetään kaikki vaihtoehdot luopumisesta; myynnistä, lahjoittamisesta tai muusta mahdollisesta tulevasta käytöstä.”

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä ja että äänestykseen otetaan ensimmäisenä jäsen Lainelan tekemä palautusesitys. Puheenjohtaja teki äänestysesityksen, jonka mukaan asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät Jaa ja asian palauttamista valmisteluun Lainelan ohjeistavan palautusesityksen mukaisesti kannattavat äänestävät Ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyn jatkaminen sai neljä ääntä (Heikkilä, Olkkola, Raitio ja Salenius). Asian palauttaminen valmisteluun sai yhdeksän ääntä (Ahonen, Asikanius, Assmann, Auvinen, Lainela, Lehtipuu, Mäkimattila, Raike-Ojanen ja Sällström).

Koska asia päätettiin palauttaa valmisteluun, puheenjohtaja totesi jäsen Olkkolan tekemän vastaesityksen rauenneen.

Päätös

Asia päätettiin palauttaa valmisteluun siten, että selvitetään kaikki vaihtoehdot luopumisesta; myynnistä, lahjoittamisesta tai muusta mahdollisesta tulevasta käytöstä.

Selostus

Taustaa

Yhteinen kirkkoneuvosto asetti kokouksessaan 12.2.2024 keskuudestaan työryhmän, jota täydennettiin seurakuntayhtymän viranhaltijoilla. Työryhmän

tehtävinä oli määrittää suuntaviivat Kampin kappelin toiminnalle tulevaisuudessa, selvittää mahdollisuudet Kampin kappelin poistoajan muuttamiseksi ja toiminnan taloudelliseksi vakauttamiseksi sekä selvittää vaihtoehdot kappelin toiminnan sijoittumiselle Helsingin seurakuntayhtymän organisaatioissa. Työryhmä kokoontui vuoden aikana 6 kertaa, keskusteli Kappelin tulevaisuuden vaihtoehdoista, päätti palkata tapahtumatuottajan sekä raportoi työskentelystään YKN:n kokouksessa 31.10.2024. merkiten tiedoksi tapahtumatuottajan selvityksen ja todeten, että Kappeli siirtyy yhteisen seurakuntatyön vastuulta kiinteistöosaston vastuulle 1.1.2025 alkaen.

YKN:n 31.10.2024 kokouksessa käsiteltiin työryhmän raportti ja päätettiin pyytää kirkkoherrojen näkemys, onko seurakuntien mahdollista osallistua toimintaan ja kustannusten jakamiseen Kampin kappelissa. Kirkkoherrojen laajan enemmistön näkemys oli, että tällainen järjestely ei ole taloudellisesti mahdollinen.

Kaikissa selvityksissä on käynyt ilmi, että Kampin kappelilla on mahdollista järjestää seurakunnallista toimintaa. On ehdotettu erilaisia tapahtumia ja todettu, että kappeli voisi toimia viestinnän välineenä, toimituskappelina, pienimuotoisten konserttien paikkana jne. Ehdotuksia toimintaan siis löytyy. Kaikki kuitenkin kaatuu siihen, että sisäinen vuokra on niin korkea, ettei mikään toiminta ole taloudellisesti kannattavaa.

Kaikkien selvitysten jälkeen voidaan todeta, että Kampin kappelin tulevaisuutta tulee tarkastella kiinteistön näkökulmasta. Vaihtoehtoina on joko kappelin myyminen kiinteistönä tai selvittäminen, onko kaikissa tapauksissa perusteltua laskea sisäinen vuokra investointikustannusten pohjalta, vai pitäisikö tällaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa harkita kirjanpitoarvon alaskirjauksia.

Mahdollinen vaihtoehto on myös oltava tasapuolinen seurakuntien luopumispäätös ratkaisujen kanssa. Yhteiset palvelut eivät ole kiinteistöluopumisissa erillisten säännösten alaisia. Siksi tuleva ratkaisu täytyy olla yhdessä valmisteltu koko seurakuntayhtymän toimintaa ja sen toteutusperiaatteita tarkastellen.

Mikäli päätös rakennuksen tulevaisuudesta on mahdollista tehdä seuraavan puolen vuoden aikana, on perusteltua pitää kappeli avoinna yleisölle ainakin elokuun loppuun asti. Lisäksi yhteisen seurakuntatyön nykyisen henkilöstön on suositeltavaa jatkaa nykyisissä tehtävissään siihen asti, vaikka toiminta kappelissa on päättynyt eikä sisäistä vuokraa enää makseta.

Päätösehdotuksen perustelut

Kappelissa tarjottiin yhdessä Helsingin kaupungin kanssa matalan kynnyksen keskusteluapua ja palveluohjausta, kunnes kaupunki organisoisi palvelujaan uudelleen ja vetäytyi osittain yhteistyöstä vuonna 2021. Yhteisissä palveluissa toteutettiin muutosneuvottelut 2022, jolloin Kampin kappelin toiminnasta silloisessa muodossaan päätettiin luopua kokonaan ja luoda sille uusi toimintamalli, jossa palvellaan turisteja ja hiljentyjiä sekä selvitetään tulonhankkimismahdollisuuksia. Tämän yhteydessä kumppanuussopimus Helsingin kaupungin kanssa irtisanottiin.

Taustalla oli myös yhteisen kirkkoneuvoston arvio siitä, että Kampin kappelin toimitilojen laajentamista ei ole taloudellisista syistä mahdollista toteuttaa. Toimitilan laajennusta olisi taas tarvittu halutun toiminnan järjestämisen mahdollistamiseksi.

Kappelissa aloitettiin kesän turistikaudella 2023 lipunmyynti, talvikaudella kappelin sisäänpääsy on ollut ilmainen. Kesäkaudella 2024 kappelissa on ollut lipunmyynti ja jonkin verran konsertteja ja näyttelytoimintaa.

2024 kesäkuusta marraskuulle kappelissa on työskennellyt suntioiden lisäksi määräaikaaisesti tapahtumatuottaja, jonka tehtävänä on ollut selvittää kappelin toimintamahdollisuuksia realistisen tulonmuodostuksen lisäämiseksi. Tapahtumatuottajan selvitys on esityksen liitteenä. Selvityksen mukaan Kappelissa

on mahdollista muuttaa toimintaa suuntaan, jossa siellä on enemmän toimintaa ja tapahtumia esim konsertteja ja taidenäyttelyjä, sen ovet avataan toimituksille (kasteet ja vihkimiset), otetaan käyttöön mahdollisia sponsorisopimuksia tulonhankinnassa sekä tiivistetään yhteistyötä korttelin muiden toimijoiden kanssa. Kappelin olisi selvityksen mukaan mahdollista toimia positiivisella tavalla maanmerkkinä Helsingin seurakuntayhtymän toiminnassa. Tämän toteuttaminen kuitenkin edellyttää vakinaisen henkilön palkkaamista näiden tehtävien toteuttamiseen. Nykyinen kahden suntion, vartijan ja tuntisuntion miehitys ei siihen riitä. Kokonaisuuteen vaikuttavat lisäksi tuntuva sisäinen vuokra ja korkeat ylläpitokulut johtuen mm. julkisivun puurakenteista ja niiden jatkuvista huolto- ja peruskorjaustarpeista.

Nykyisellä kulurakenteella, jossa sisäinen vuokra on huomattavan korkea, ei tulonhankinnan toimenpiteistä huolimatta ole mahdollista päästä tilanteeseen, jossa ulkoisilla tuloilla pystyttäisiin kattamaan kaikki kappelin kiinteistöä, toimintaa ja henkilöstöä koskevat kulut.

Helsingin seurakuntayhtymän tavoitteena on vuoteen 2030 vähentää yhteensä 40 000 kerrosneliötä kiinteistökannastaan. Kampin kappeli ei toimi yhdenkään paikallisseurakunnan kirkkona vaan on rakentamisestaan asti ollut osa yhteisen seurakuntatyön orgnaisaatiota. Kirkkoherroille tehdyn kyselyn mukaan seurakunnilla ei ole kiinnostusta eikä mahdollisuutta osallistua kappelin kulujen kattamiseen. Yli 70% vastaajista totesi, että mahdollisuutta kuluihin osallistumiselle ei ole. Selvitys on tämän esityksen liitteenä. Kappelin sisäinen vuokra on viidessä vuodessa lähes kymmenkertastunut, johtuen osittain korjauksista ja sen luokittelun muuttamisesta poistoajkoja määriteltäessä sekä Helsingin kaupungin käyttämän tilan vuokranmaksun loppumisesta. Vuonna 2020 vuokrasumma oli 60 240€ ja vuonna 2024 summa on 561 621€.

Yhteinen seurakuntatyö luopuu kappelista vuoden 2024 lopussa ja sen hallinta siirtyy tuolloin kiinteistöosastolle. Keskeisimpänä syynä luopumiselle on merkittävästi kasvanut sisäinen vuokra, sekä kappelin toiminnan luonteen muuttuminen keskusteluavun päättymisen jälkeen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Kappelista luopuminen aiheuttaa taloudellista rasietta lyhyellä aikavälillä (mm. julkisivun peruskorjauslaina), mutta merkittävää säästöä pitkällä aikavälillä. Lyhyen aikavälin riskinä on myös mahdollinen mainehaitta, mikäli Kappelin ovia pidetään kiinni. Kappeli on muodostunut olemassaolonsa aikana osaksi kaupunkikuvaa ja keskeisen sijaintinsa vuoksi sen ovien kiinni pitäminen herättää varmasti huomiota.

Keskusteluavun päättymisen jälkeen kappelin toiminta ei nykyisellään ole erityisesti lapsille, nuorille tai heidän huoltajilleen suunnattua, vaikka kaikkia näitä ryhmiä todennäköisesti on kappelin kävijöissä edelleen. Voidaan todeta, että mahdollisen luopumisen lapsivaikutukset olisivat melko pienet.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi

Yhteisen seurakuntatyön johtaja, stefan.forsen@evl.fi